

APSTIPRINĀTS
Ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja vadītājas
13.06.2008 rīkojumu Nr.01-02/303

**VALSTS TIESU EKSPERTĪŽU BIROJA
2007. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS**

Rīga 2008

Saturs

Lietotie saīsinājumi	3
1. Valsts tiesu ekspertīžu biroja pamatinformācija.....	4
1.1. Valsts tiesu ekspertīžu biroja statuss	4
1.2. Valsts tiesu ekspertīžu biroja politikas jomas un darbības virzieni.....	4
2. Valsts tiesu ekspertīžu biroja darbības rezultāti	5
2.1. Darbības prioritātes un galvenie uzdevumi	5
2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze.....	8
2.3. Informācija par pakalpojumiem	8
2.4. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana	8
3. Valsts tiesu ekspertīžu biroja budžeta informācija.....	10
4. Valsts tiesu ekspertīžu biroja personāls	11
5. Valsts tiesu ekspertīžu biroja komunikācija ar sabiedrību	12
6. Valsts tiesu ekspertīžu biroja plāns 2008. gadam	12

Lietotie saīsinājumi

ENFSI	Eiropas tiesu ekspertīžu iestāžu asociācija (<i>European Network of Forensic Science Institutions</i>)
MK	Ministru kabinets
TM	Tieslietu ministrija
VTEB	Valsts tiesu ekspertīžu birojs

1. Valsts tiesu ekspertīžu biroja pamatinformācija

1.1. Valsts tiesu ekspertīžu biroja juridiskais statuss

Valsts tiesu ekspertīžu birojs ir TM pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras uzdevums ir nodrošināt objektīvu, tiesisku un zinātniski pamatotu tiesu ekspertīzi tiesas, prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu uzdevumā (MK 2004. gada 14. septembra noteikumi Nr. 793 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja nolikums”).

VTEB ir 1921.gada 10.oktobrī izveidotā Zinātniskā tiesu ekspertīzes kabineta funkciju pārmantotājs un darbības turpinātājs. Gadu gaitā tiesu ekspertīzes iestāde tieslietu sistēmas ietvaros Latvijā vairākkārt ir likvidēta un atkal atjaunota, kā arī ir mainījies nosaukums. Kopš 2001.gada janvāra iestādes nosaukums ir Valsts tiesu ekspertīžu birojs.

1.2. Valsts tiesu ekspertīžu biroja politikas jomas un darbības virzieni

VTEB ir vadošā iestāde valstī tiesu ekspertīžu veikšanā.

Eksperta atzinums kā viens no pierādīšanas līdzekļiem ieņem aizvien nozīmīgāku lomu kriminālprocesā, civilprocesā un administratīvajā procesā. Minētais ir saistīts ar to, ka ekspertīzes rezultātā noskaidrotie fakti ir pamatoti ar objektīviem un zinātniskiem pētījumiem. Vienlaicīgi ar tiesu ekspertīzes nozīmes palielināšanos aizvien augstākas prasības tiek izvirzītas tiesu ekspertu kvalifikācijai un pielietotajām izpētes metodēm. Kvalitātes pārvaldības sistēmas ieviešana un ekspertīžu jomu akreditācija šobrīd ir viena no svarīgākajām VTEB darbības prioritātēm, kas dos iespēju gan VTEB darbiniekiem, gan arī ekspertīžu noteicējiem būt pārliecinātiem par iegūto rezultātu pareizību un izmantoto metožu atbilstību starptautiskajiem standartiem.

Nepieciešamība pēc kvalitatīvas, zinātniski pamatotas un objektīvas tiesu ekspertīzes norādīta valdības deklarācijā (pieņemta 2006. gada 7. novembrī), kur sadaļā „Tiesiskuma nodrošināšana valstī” ir noteikta prioritāte „Uzlabosim tiesu ekspertīzes kvalitāti, panākot tās atbilstību starptautiskajiem standartiem”.

Pamatojoties uz funkcionālo pienākumu sadali atbilstoši MK 2003. gada 29. decembra rīkojumam Nr. 825 „Par Valsts policijas reorganizāciju”, VTEB nodrošina tiesu autotehniskās, rokrakstu, reljefo identifikācijas zīmju un ķīmisko ekspertīžu - augsnes, augu valsts izcelsmes objektu, šķiedru, laku un krāsu, stikla, polimēru, metālu un to sakausējumu, autotransporta spuldziņu izpētes veikšanu. VTEB ir vienīgā ekspertīžu iestāde valstī, kur iespējama šāviena pēdu morfoloģiskā un ķīmiskā izpēte ar skenējošo elektronu mikroskopu. Līdztekus minētajiem prioritārajiem darbības virzieniem VTEB veic dokumentu tehniskās, autorības, infotehniskās, daktiloskopiskās, trasoloģiskās un atsevišķos gadījumos arī tiesu ballistiskās ekspertīzes.

Lai nodrošinātu klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti, VTEB eksperti ir aktīvi iesaistījušies dažādās Eiropas tiesu ekspertu darba grupās, kas dod iespēju harmonizēt izpētes metodes, piedalīties starplaboratoriju prasmes pārbaudēs un sadarboties sarežģītu gadījumu izpētē.

Ekspertīžu noteicēji ir atzinīgi novērtējuši tiesu ekspertu darba pieredzi un profesionālo sagatavotību, tādēļ aizvien biežāk tiek izteikti lūgumi VTEB darbiniekiem piedalīties izziņas iestāžu un tiesnešu apmācības procesā, sagatavot metodiskus līdzekļus par materiālu sagatavošanu ekspertīzei un tās rezultātu izvērtēšanu.

Lai pilnveidotu tiesisko regulējumu, 2006. gada 14. septembrī ir pieņemts „Tiesu ekspertu likums”, kas definē profesionāla valsts un privātā tiesu eksperta statusu, reglamentē vienotu tiesu ekspertu sertifikācijas un resertifikācijas kārtību, paredz noteikt tiesu ekspertu kompetences kritērijus, kā arī izveidot publisku tiesu ekspertu reģistru. Likums ir stājies spēkā ar 2007. gada 1. jūliju.

2007.gadā ir izstrādāta VTEB vidējās darbības stratēģija 2007.-2009.gadam - apstiprināta ar TM ministra rīkojumu 2007.gada 13. novembrī.

2. Valsts tiesu ekspertīžu biroja darbības rezultāti.

2.1. Darbības prioritātes un galvenie uzdevumi.

VTEB vidēja termiņa prioritātes:

1. Paaugstināta VTEB institucionālā un administratīvā kapacitāte pilnvērtīgai funkciju veikšanai (t.sk. izglītoti, kompetenti tiesu eksperti; efektīvs materiāli tehniskais nodrošinājums).

2. Akreditētas tiesu ekspertīžu jomas.

2007. gada uzdevumi un pasākumi un informācija par to īstenošanu:

1. Kvalitatīva, zinātniski pamatotu tiesu ekspertīžu veikšana.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī 2007.gada biroja galvenais uzdevums bija tiešais ekspertīžu darbs, sniedzot eksperta atzinumus pēc policijas, prokuratūras un tiesu lēmumiem, kā arī veicot privātpersonu un citu juridisku personu pieprasītos pētījumus. 2007.gadā VTEB izpildei iesniegtas 2611 lietas. Kopumā 2007.gadā ir veiktas 2618 ekspertīzes (t. sk. 367 ekspertīzes ir 2006.gadā iesniegtas, bet 343 ekspertīzes pāriet uz 2008.gadu). No tām:

■ Autotehniskās	973
■ Autorības	1
■ Augsnes	11
■ Ballistiskās	2
■ Botāniskās	3
■ Citas ķīmiskās	10
■ Daktiloskopiskās	20
■ Dokumentu materiālu	15
■ Dokumentu rekvizītu	134
■ Dzīvnieku matu	3
■ Infotehniskās	18
■ Reljefo identifikācijas zīmju	225
■ Krāsu un to pārklājumu	58
■ Metāla un to sakausējumu	33
■ Naftas produktu	32
■ Polimēru	12
■ Rokrakstu	830
■ Transporta līdzekļu kvēlspuldžu	6
■ Trasoloģiskās	61
■ Stikla, keramikas un to izstrādājumu	34
■ Šķiedru	112
■ Šāviena pēdu	24

Ja iepriekšējos gados vairāki eksperti piedalījās tikai komisijas un kompleksajās ekspertīzēs, tad atskaites periodā pēc pirmā eksperta veiktās izpētes, tās gaitu un rezultātus pārbaudīja otrs jeb „ēnu” eksperts. Tas ievērojami palielinājis ekspertu slodzi un pasūtījumu izpildes termiņus, vienlaikus nodrošinot eksperta atzinuma daudz augstāku kvalitāti un ticamību tā rezultātiem.

Ekspertīžu praksē ir ieviestas jaunas izpētes metodes un iekārtas – šķiedru materiālu izpētē izmanto jaunākās paaudzes atstarotās un polarizētās gaismas mikroskopus, kā arī UV/VIS (ultravioletās/redzamās spektra daļas) mikrospektrometriju, kas nodrošina paraugu nedestruktīvu analīzi. Latvijas tiesu ekspertiem līdz šim nebija iespējams veikt

tekstilmikrošķiedru krāsas analīzi, uzņemot un analizējot to UV/VIS spektrus. Šāda veida metode tekstilšķiedru tiesu ekspertīzē Latvijā ir pielietota pirmo reizi.

Uzsākta pirolītiskās gāzu hromatogrāfijas metodes pielietošana polimēru izpētē.

Daktiloskopisko ekspertīžu gaitas paātrināšanai un efektivitātes palielināšanai ir iegādāta un aprobēta klimata kamera, kas paredzēta pirkstu pēdu attīstīšanai ar ninhidrīna metodi.

Infrasarkano spektru uzņemšanai organiskiem savienojumiem ir apgūts jauns infrasarkanais Furjē transformāciju mikrospektrometrs - „Vertex 70”, kurš ir komplektā ar „Hyperion 2000 mikroskopu” („Bruker Optics”).

Dokumentu tehniskajā izpētē ir ieviesta moderna un daudzfunkcionāla specializēta dokumentu izpētes iekārta „Docucenter Expert Projectina”, kas dod iespēju veikt dažādu viltotu un daļēji iznīcinātu dokumentu pētīšanu visdažādākajos apgaismojumos, kā arī noteikt speciālos aizsardzības līdzekļus personu identifikācijas dokumentos. Uzsākta horizontālās plānslāņa hromatogrāfijas metodes ieviešana tintes analīzei rakstāmmateriālu diferenciacijai.

2007.gadā VTEB eksperti piedalījušies 109 tiesas sēdēs. Tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem pēc viņu pieprasījuma ir sniegtas rakstiskas un mutiskas konsultācijas ekspertīžu jautājumos.

2007.gadā 14 darbinieki tika sagatavoti tiesu eksperta specialitātē, no tiem 11 ieguva tiesu eksperta kvalifikāciju. 2007.gadā VTEB sertificēti 15 darbinieki un resertificēti 18 eksperti kopumā 26 ekspertīžu specialitātēs.

VTEB darbinieki 2007.gadā novadījuši mācību semināru Finanšu policijas darbiniekiem par rokrakstu, dokumentu un infotehniskām ekspertīzēm, Alūksnes rajona policijas pārvaldes darbiniekiem par autotehniskām, ķīmiskām, dokumentu, rokrakstu un infotehniskām ekspertīzēm, kā arī Rīgas rajona ceļu policijas darbiniekiem par notikuma vietas fotografēšanu. Nolasīta viena lekcija jaunajiem tiesnešiem.

2007.gadā ir analizēta un apkopota ekspertīžu prakse tekstilšķiedru un stikla izpētē, kā rezultātā izteiktas rekomendācijas eksperta atzinumu un izpētes gaitas pilnveidošanai.

Sagatavoti metodiskie materiāli „Mezglī un cilpas” 3 daļās trasoloģijas ekspertiem.

2. Darbs pie kvalitātes vadības sistēmas ieviešanas (skat. § 2.4.).

3. Dalība Eiropas tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijā un ekspertu darba grupās.

VTEB ir Eiropas tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas (turpmāk – ENFSI) biedrs kopš 1998.gada. VTEB eksperti darbojas deviņās ENFSI darba grupās, kas dod iespēju ne tikai paaugstināt savu eksperta kvalifikāciju, bet arī kopīgi risināt aktuālas problēmas un jautājumus, kas rodas sakarā ar straujo rafinēto noziedzīgo nodarījumu līmeņa paaugstināšanos. ENFSI ietvaros eksperti var efektīvi risināt sarežģītus ekspertīžu gadījumus, kad vienas iestādes tehniskā kapacitāte neļauj veikt lietiskā pierādījuma vispusīgu izpēti, kā arī izmantot kopīgi veidotās datu bāzes un regulāri gūt informāciju par jaunākajiem sasniegumiem un attīstības tendencēm. Kopš 2005.gada VTEB vadītāja M.Čentoricka ir ENFSI Padomē.

2007.gadā VTEB eksperti ir piedalījušies gadskārtējās Eiropas ekspertu darba grupu sanāksmēs šķiedru, krāsu un stikla, ugunsgrēku un eksploziju izpētes, kvalitātes un kompetences koordinēšanas grupas, apavu pēdu izpētes, pirkstu pēdu, informācijas tehnoloģiju izpētes, dokumentu izpētes un rokrakstu ekspertīžu jomās.

ENFSI ietvaros VTEB šķiedru, rokrakstu, dokumentu, apavu pēdu, stikla un krāsu eksperti piedalījās starplaboratoriju prasmes pārbaudēs. Prasmes pārbaudžu rezultāti ir apmierinoši, kas apliecina ekspertu kompetenci un metožu pareizu izvēli pētījumu veikšanā.

2007. gada 30.05. – 02.06. pirmo reizi Latvijā notika ENFSI 19.gadskārtējā sanāksme. Sanāksmē tika apspriesti tādi jautājumi kā tiesu ekspertu un izmeklēšanas darbinieku efektīvas sadarbības principi un kvalitātes nodrošināšanas pasākumi no notikuma vietas līdz tiesas sēdei, starptautisku standartu ISO 17025 un ISO 17020 ieviešana ekspertīžu

iestādēs, kā arī citi ar ENFSI darbību saistīti jautājumi. ENFSI sanāksmes rīkošana Latvijā sniedza ieguldījumu tiesu sistēmas attīstībā, Eiropas valstu tiesu ekspertīžu iestāžu sadarbībā, ekspertīžu metožu harmonizēšanas procesā, lietisko pierādījumu koordinētā menedžmenta attīstībā.

4. Dalība dažādos projektos.

2007.gada rudenī VTEB, sadarbojoties ar Eiropas Komisijas Paplašināšanās departamenta TAIEX instrumenta programmu, organizēja divus starptautiskus seminārus: speciālo programmu izmantošana informācijas tehnoloģiju noziegumu izpētē un problemātiskie jautājumi šķiedru ekspertīžu jomā. Semināros piedalījās ne tikai Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tiesu eksperti, bet arī Drošības policijas un Ekonomikas policijas darbinieki.

2007.gadā VTEB darbinieki aktīvi piedalījās TM projekta „Atbalsts Gruzijas tieslietu sistēmas attīstībai starptautisko tiesību jomā – starptautisku tiesību normu piemērošana un pārstāvība starptautiskos forumos, un atbalsts tiesu ekspertīzes attīstībai” aktivitātēs. Projekta ietvaros no 18. līdz 20. jūnijam Rīgā notika seminārs „Gruzijas Nacionālā tiesu ekspertīžu biroja speciālistiem, kurā tika apspriestas nacionālajos tiesu ekspertīžu birojos pielietojamās metodes un darba kvalitātes paaugstināšana atbilstoši starptautiskajiem standartiem, kā arī praktiski apgūtas dažādas pirkstu pēdu vizualizēšanas metodes. Savukārt Latvijas eksperti atbildes vizītē Gruzijā izvērtēja situāciju un deva ieteikumus kopējās situācijas uzlabošanai Gruzijas tiesu ekspertīzē.

VTEB darbinieki piedalījās Labklājības ministrijas, Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta un Izglītības un zinātnes ministrijas projektā „Vēlies izaicinājumu? Piesakies vasaras nodarbinātības pilotprojektam Latvijā!”. Projekta mērķis bija nodrošināt iespēju ārvalstīs dzīvojošajiem latviešu izcelsmes jauniešiem praksē iepazīties ar Latvijas darba tirgus piedāvājumiem un iespējām. Projekta ietvaros no 15.07 – 15.08 tiesu ekspertīzes specialitātes students no Kanādas stažējās VTEB.

2007.gada martā tika sagatavots un iesniegts Norvēģijas valdības divpusēja finanšu instrumenta prioritātē „Tieslietas” projekta pieteikums „Valsts tiesu ekspertīžu biroja kapacitātes palielināšana, nodrošinot atbilstību labas prakses un starptautiskiem kvalitātes standartiem un stiprinot tiesiskumu Latvijā” (*„Strengthening the Judiciary in Latvia by Improving Capacity of the State Forensic Science Bureau of Latvia in Order to Comply with Best Practice and International Quality Standards”*). Projekts ir apstiprināts, un 2008.gadā sāksies tā izpilde.

5. Normatīvo aktu projektu izstrāde.

2007.gada 1.jūlijā stājās spēkā Tiesu ekspertu likums (pieņemts 2006.gada 14.septembrī). Likumā deleģēto uzdevumu izpildei TM izveidota darba grupa saistošo normatīvo aktu izstrādei, kurā ir iesaistīta biroja vadītāja un vadītājas vietnieks.

Darba grupa vienojās par likumā minēto deleģējumu iekļaušanu septiņos MK noteikumu projektos:

1. Tiesu ekspertīžu iestāžu saraksts (13.p.1.d.);
2. Tiesu ekspertu specialitāšu klasifikators (8.p.2.d.);
3. Tiesu ekspertu sertifikācijas un resertifikācijas kārtība (6. p.6.d.,7. p.5.d., 7.d.,8. p.1.d., 2.d., 26. p.3.d.);
4. Valsts tiesu eksperta mācību maksas un kvalifikācijas paaugstināšanas izdevumu segšanas un atmaksāšanas kārtība (18.p.4.d.);
5. Tiesu ekspertu padomes nolikums (23.p.2.d.);
6. Tiesu ekspertu disciplinārlietu izskatīšanas un sodu piemērošanas kārtība (25.p.4.d.)
7. Noteikumi par Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādi (13.pp.4.d.)

MK noteikumi Nr. 753 „Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu” ir stājušies spēkā ar 2007.gada 16.novembri.

Pārējo noteikumu projektu izstrāde tiks pabeigta 2008.gadā.

2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultātīvo rādītāju izpildes analīze

1. tabula

Programmas kods	Rezultātīvo rādītāju nosaukums	Pārskata perioda plāns	Faktiski pārskata periodā	Analīze
11.00.00	Iestāžu skaits	1	1	
	Štata vienību skaits	58	51	Skat. § 4
	Veiktās ekspertīzes	3 tūkstoši	2,6 tūkstoši	Skat. § 2.1
	Vidējais tiesu ekspertīzes ilgums (dienas)	60	60	
	VTEB akreditētās ekspertīžu jomas	3	0	Skat. § 2.4
	Ieviestas un apgūtas jaunas izpētes metodes tiesu ekspertīzē	0	0	

2.3. Informācija par pakalpojumiem

VTEB saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 31.maija noteikumiem Nr.374 „Noteikumi par Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādi” sniedz maksas pakalpojumus - veic ekspertīzes pēc juridisku un fizisku personu iesniegumiem un tiesu lēmumiem civillietās visos VTEB kompetencē esošajos ekspertīžu veidos.

VTEB ir izveidotas maksas pakalpojumu iesnieguma veidlapas, ko klients var aizpildīt iesnieguma iesniegšanas dienā.

2007. gadā saņemts 131 iesniegums veikt maksas ekspertīzi, no kuriem 5 netika nodoti izpildei, jo klients neapmaksāja pakalpojumu vai atsauca savu pieprasījumu.

2.4. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana

VTEB kvalitātes politika ir orientēta uz efektīvas pārvaldības sistēmas izveidošanu un uzturēšanu birojā, veicinot nekļūdīgu, precīzu procesu izpildi birojā, tādejādi apmierinot klientu prasības.

Kvalitātes vadības jomā 2007.gadā VTEB darba prioritāte bija turpināt darbu pie pārvaldības sistēmas ieviešanas un pilnveidošanas birojā un divās ekspertīžu jomās (rokkrakstu un daktiloskopijas) atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2005 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” prasībām.

Pārskata periodā noritējis darbs pie dokumentu izstrādes un aktualizācijas, procesu dokumentēšanas un instrukciju sagatavošanas:

- aktualizētas VTEB kvalitātes rokasgrāmatas nodaļas un pielikumi,
- izstrādāti 5 jauni procesu apraksti: Rīcība ar dokumentiem, Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu aprīte, Iekšējais audits, Metožu validācija, Prasmes pārbaužu organizēšana,
- izstrādātas 3 jaunas darba instrukcijas: ķīmisko reaģentu pārbaude un marķēšana, cianakrilāta skapja kalibrēšana, svaru pārbaude un kalibrēšana,
- izstrādātas un ieviestas darbā 56 jaunas veidlapas,

- turpināts darbs pie VTEB lietoto izpētes metožu aprakstu, metodisko norādījumu un iekārtu lietošanas instrukciju sagatavošanas,
 - pārskatīti un aktualizēti VTEB izstrādātie normatīvie dokumenti: Ekspertīzes materiālu virzība Valsts tiesu ekspertīžu birojā, Ārvalstu komandējumu organizēšanas kārtība un Plānu un finanšu daļas reglaments,
 - izstrādāti un apstiprināti jauni VTEB normatīvie dokumenti: Iepirkumu organizēšanas kārtība, VTEB lietvedības dokumentu izstrādāšanas un aprites kārtība un Iekšzemes komandējumu organizēšanas kārtība,
 - aktualizētas esošās un izstrādātas jaunas apmācību programmas VTEB ekspertīžu specialitātēs saskaņā ar VTEB „Apmācības kārtību tiesu eksperta profesionālās kvalifikācijas iegūšanai” (01.12.2006.),
 - pārskatīts VTEB piegādātāju saraksts, veikts kritisko piegādātāju novērtējums,
 - pilnveidota Ekspertīžu lietu vadības un informācijas sistēma (ELVIS).
- Veikta mērlīdzekļu un iekārtu kalibrēšana atbilstoši kalibrēšanas programmai, pārskatīti mērlīdzekļu un iekārtu kalibrēšanas intervāli, uzsākta mikroskopu apkope, iekārtu mapēs ieviesta pilnvarojuma veidlapa.

Lai noskaidrotu VTEB klientu vēlmes, uzlabotu sadarbību un pilnveidotu VTEB darba kvalitāti, 2006. gadā izstrādāta, izplatīta un ievietota VTEB mājas lapā klientu aptaujas anketa. 2007. gadā anketa netika aktīvi izplatīta, tomēr ir saņemtas 13 no VTEB mājas lapas nosūtītas aptaujas anketas. Saņemtie anketu dati ir apkopoti, izvērtēti un salīdzināti ar 2006. gada datiem. Kopumā klientu novērtējums VTEB darbam ir pozitīvs. Izteikti arī ieteikumi un piezīmes par eksperta atzinuma saturu, ekspertīžu izpildes termiņiem, iespējām saņemt konsultācijas birojā. Būtiskākie aizrādījumi no klientiem saņemti par VTEB mājas lapā pieejamo informāciju un informācijas trūkumu par iespējamām apmācībām un lekcijām.

Klientu izteiktie ierosinājumi un piezīmes tiek ņemtas vērā, novērtējot VTEB darba efektivitāti un plānojot darbības uzlabojumus. Ņemot vērā to, ka dati saņemti no salīdzinoši neliela skaita respondentu un līdz ar to 2007. gada aptaujas rezultāti, iespējams, pilnībā neraksturo VTEB klientu vēlmes un VTEB darba efektivitāti, tiek plānots 2008. gadā veikt aktīvāku klientu aptauju.

Lai pārliecinātos, vai biroja darbība atbilst izstrādātās pārvaldības sistēmas, standarta LVS EN ISO/IEC 17025 un normatīvo dokumentu prasībām saskaņā ar noteikto grafiku un procedūrām pārskata periodā ir veikti 18 iekšējie pārvaldības sistēmas auditi visās biroja struktūrvienībās. Auditos atklātas 54 neatbilstības, no tām būtiskas – 16, novērojumi – 38 (2006. gadā attiecīgi -37, 17 un 20). Neatbilstību skaita palielināšanos salīdzinājumā ar 2006. gadu var skaidrot ar to, ka 2007.g. lielāka uzmanība pievērsta problemātiskajām jomām, lai palīdzētu noskaidrot esošo situāciju un rastu risinājumu šo jomu sakārtošanai. Lielākā daļa atklāto neatbilstību novērstas paredzētajos termiņos.

Auditu rezultātā izstrādāti ieteikumi kārtības „Ekspertīzes materiālu virzība VTEB” pilnveidošanai, sakārtota īpaši glabājamo objektu pieņemšana, reģistrācija un glabāšana, novērstas neatbilstības darba aizsardzības organizācijā, u.c.

2007.gada sākumā Valsts kontrole veica revīziju birojā par 2006. gada finanšu pārskata sagatavošanas pareizību. Neatbilstības netika konstatētas.

2007.gada oktobrī Tieslietu ministrijas iekšējā audita nodaļa veica birojā finanšu vadības sistēmas iekšējo auditu. Līdz šim brīdim audita ziņojums nav saņemts.

2007.gadā VTEB pilnā apmērā iesniedza nepieciešamos dokumentus Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā (turpmāk – LATAK), un 5.jūnijā notika pirmā apmeklējuma vizīte, ko veica LATAK tehniskā un kvalitātes direktore Z.Gorina. Notika iepazīšanās ar VTEB, pārrunāta novērtēšanas gaita un problemātiskie jautājumi. Tika apspriesta iespēja novērtēšanas procesam pieaicināt ārzemju ekspertus. Tomēr 2007.gadā dažādu iemeslu dēļ LATAK novērtēšanas vizīte nenotika. Vizīte tika atlikta uz 2008.gada sākumu.

Lai nodrošinātu eksperta atzinumu kvalitāti un gūtu apliecinājumu VTEB ekspertu kompetencei, jāturpina darbs pie kvalitātes pārvaldības sistēmas pilnveidošanas, rezultātu iekšējās kvalitātes kontroles sistēma uzlabošanas, jāpiedalās starptautiskās prasmes pārbaudēs VTEB kompetencē esošajās ekspertīžu jomās.

3. Valsts tiesu ekspertīžu biroja budžeta informācija

VTEB budžets 2007.gadā bija 1 028 021 Ls. 2007.gada valsts budžetā VTEB paredzētie līdzekļi deva iespēju pildīt savu pamatfunkciju - izdarīt tiesu ekspertīzes pēc izziņas iestāžu, prokuratūras, tiesu pieprasījuma, kā arī ekspertiem piedalīties tiesu sēdēs.

2007.gadā darbības prioritātēm „Celt tiesu sistēmas institūciju administratīvo kapacitāti” un „Akreditēt VTEB ekspertīzēs izmantotās metodes atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 17025, palielināt akreditēto ekspertīžu skaitu” piešķirts finansējums attiecīgi Ls 350 000 un Ls 200 000.

Prioritātei „Celt tiesu sistēmas institūciju administratīvo kapacitāti” piešķirtie līdzekļi apgūti esošo vakanču finansiālajai nodrošināšanai un jaunu ekspertu pieņemšanai darbā, kā arī palielinot ekspertu atalgojumu atbilstoši 2005.gada 20.decembra MK noteikumiem Nr. 995 „Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas darbinieku darba samaksas sistēmu un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensāciju”. Tāpat prioritātes ietvaros piešķirtie līdzekļi izmantoti ENFSI 19.gadskārtējas sanāksmes (2007.gada 30.maijs – 2.jūnijs, Rīga) organizēšanai.

Prioritātei „Akreditēt VTEB ekspertīzēs izmantotās metodes atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 17025, palielināt akreditēto ekspertīžu skaitu” piešķirtais finansējums ļāva daļēji īstenot paredzētos pasākumus – pabeigt VTEB telpu 3. stāva remonta otro posmu: nomainīt logus, elektroinstalāciju, kanalizācijas un ūdens, kā arī apkures sistēmu, telpas sagatavot iekšējai apdarei. Noslēgts līgums par ventilācijas sistēmas izbūvi 3.stāvā – darbus paredzēts pabeigt 2008.gada martā.

2.tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (naudas plūsmas izpilde latos)

Nr.p.k.	Finanšu līdzekļi	2006.gads (faktiskā izpilde)	2007.gads	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	982766	1028021	1027721
1.1.	Dotācijas	974766	1021021	1021021
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	8000	7000	6700
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība			
2.	Izdevumi (kopā)	983657	1028021	942927
2.1	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	431518	790171	705449
2.1.1.	Subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	1340	1340	1335
2.1.2.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	430178	121881	120931
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	552139	237850	237478

Microsoft datoru programmatūru nomai un regulārai atjaunošanai ar 2007.gada 20.septembra grozījumiem likumā „Par valsts budžetu 2007.gadam” tika piešķirts finansējums Ls 4190,00 apmērā.

Lai nodrošinātu kontrolētu un limitētu pieeju biroja telpām, ieviesta elektroniskā pieejas kontroles sistēma ar individuālām kartēm. Darba organizācijas uzlabošanai birojā iegādātas informatīvas darbinieku reģistrācijas magnētiskās tāfeles. Ekspertīzu materiālu pieņemšanas/nodošanas telpā uzstādīta video novērošanas sistēma.

Kopējais budžeta līdzekļu izlietojums un rādītāju izpilde 2007.gadā un to salīdzinājums ar 2006.gadu atspoguļots 2.tabulā.

Slēgti uzņēmuma līgumi par darbu izpildi, kas saistīti ar plānoto VTEB trešā stāva remontu, datorprogrammu izstrādi, mājas lapas informācijas papildināšanu u.c.

4. Valsts tiesu ekspertīzu biroja personāls

Personāls ir ikvienas organizācijas pamatvērtība, no tā darba izpildes kvalitātes un efektivitātes ir tieši atkarīga organizācijas mērķu sasniegšana, kas vienlaikus nozīmē arī organizācijai uzticēto funkciju īstenošanu.

Amata vietu skaits

Amatu vietu skaits VTEB 2007.gadā bija nemainīgs – 58 štata vietas.

Faktiskais vidējais darbinieku un ierēdņu skaits

Vidējais strādājošo skaits VTEB 2007.gadā bija 51, no kuriem 36 ierēdņi un 15 darbinieki.

Personāla izglītība

Izglītības līmeņa celšana ir viena no valsts pārvaldes personālvadības prioritātēm, lai veicinātu tādu zināšanu līmeņa sasniegšanu, kas nodrošina profesionālu un kvalitatīvu pienākumu izpildi.

Darbinieku un ierēdņu izglītības struktūra 2007.gadā:

- augstākā izglītība – 42, t.sk.
 - bakalaura grāds -28,
 - maģistra grāds -10,
 - doktora grāds -1,
 - profesionālā izglītība -3,
- vidējā izglītība – 5,
- vidējā speciālā izglītība – 4.

Zināšanas un profesionālās prasmes darbinieki un ierēdņi papildina kursus, semināros un konferencēs gan Latvijā, gan arī ārvalstīs.

Ierēdņu izglītošanu sekmē Valsts administrācijas skolas piedāvāto kursu klāsts, kā arī dalība ENFSI, kur tiek celta kvalifikācija, aktīvi piedaloties darba grupu profesionālās prasmes pārbaudēs, kā arī apmeklējot seminārus un konferences.

VTEB notiek gan ierēdņu, gan darbinieku vērtēšana, kas ir pamats mācību vajadzību un karjeras plānošanai birojā.

2007.gadā vērtējumu A nav ieguvis neviens ierēdnis, vērtējumu B ieguvuši 19 ierēdņi, vērtējumu C – 16. Viens ierēdnis netika vērtēts, jo atradās prombūtnē. Vērtējumu A nav ieguvis neviens darbinieks, vērtējumu B – 5 un vērtējumu C – 10.

Personāla mainība

Personāla mainību 2007.gadā var raksturot kā pozitīvu. Darba attiecības tika nodibinātas ar septiņiem darbiniekiem, ierēdņa amatos tika iecelti septiņi eksperti. Darba attiecības pārtrauktas ar diviem darbiniekiem, civildienesta attiecības – ar vienu ekspertu.

Personāla sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām

Darbinieku vecuma struktūra

3.tabula

Vecums/dzimums	Sievietes (skaits)	Vīrieši (skaits)
20-29 gadi	14	4
30-39 gadi	5	5
40-49 gadi	7	4
50-59 gadi	3	1
60-69 gadi	5	3

VTEB ir iespējams strādāt nepilnu darba laiku, piemēram, pusslodzi, ko 2007.gadā izmantoja trīs strādājošie.

5. Valsts tiesu ekspertīžu biroja komunikācija ar sabiedrību.

2007.gadā informācija VTEB interneta mājas lapā (www.vteb.gov.lv) tika regulāri aktualizēta.

Pārskata periodā informācija par VTEB darbību tika atspoguļota TM preses relizēs un presē. Latvijas neatkarīgās televīzijas raidījumā „900 sekundes” bija intervija ar biroja vadītāju Mairu Čentoricku un jauno ekspertu Ievu Gutovsku.

VTEB eksperti ir piedalījušies skolēnu zinātniskajos pasākumos ar populārzinātniskām lekcijām par tiesu eksperta darbu. VTEB darbinieki piedalījās studentu karjeras dienās ar populārzinātniskām lekcijām par tiesu eksperta darbu.

6. Valsts tiesu ekspertīžu biroja plāns 2008.gadam

Veikt korektīvās darbības LATAK novērtēšanas vizītē uzrādītajām neatbilstībām un panākt biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas akreditāciju un biroja kompetences atzīšanu rokrakstu un daktiloskopisko ekspertīžu jomās; sagatavot akreditācijai reljefo numura zīmju un šķiedru ekspertīžu jomas.

Pedalīties tiesu ekspertīžu sistēmas tiesiskā regulējuma izstrādē saskaņā ar Tiesu ekspertu likuma deleģējumu.

Pabeigt VTEB 2. un 3.stāva remontdarbus un uzsākt ekspertīžu laboratoriju un ekspertu darba kabinetu ierīkošanu.

Turpināt jaunu ekspertu apmācību – apmācīt un sagatavot sertifikācijai 7 eksperta amata kandidātus.

Turpināt darbu ENFSI un ENFSI ekspertu darba grupās.

Organizēt ar Eiropas Savienības Komisijas Paplašināšanās ģenerāldirektorāta TAIEX instrumenta programmas finansiālo atbalstu starptautisku semināru „Kompetenti un izglītoti eksperti – ekspertīzes kvalitātes garants” Rīgā (13. 03. – 14.03.2008).

Organizēt Ziemeļvalstu rokrakstu ekspertu sanākumi Rīgā (28.05. – 30.05.2008.).

Veikt prakses analīzi dokumentu materiālu ekspertīzēs un autotehniskajās (tehniskais stāvoklis) ekspertīzēs.

Turpināt lekciju darbu un praktiskās nodarbības tiesnešiem, topošajiem un esošajiem tiesībsardzības iestāžu darbiniekiem.

Pētnieciskais darbs:

- sagatavot publikācijai materiālu par vilnas dzijas krāsošanu ar augu krāsvielām;
- izstrādāt drukāto tekstu aprakstu terminoloģiju;
- papildināt printeru, faksu, kopētāju izdruku kolekcijas.